

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Zielonej Górze

LZG – 4101-001-01/2014

P/14/050

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/050 - Nadzór nad funkcjonowaniem ferm zwierząt.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontrolerzy	Mariusz Kniat, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr 88486 z dnia 5 lutego 2014 r. [dowód: akta kontroli str. 1-2]
Jednostka kontrolowana	Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Nowej Soli (PIW) ul. Kossaka 24, 67-100 Nowa Sól
Kierownik jednostki kontrolowanej	Józef Malski, Państwowy Lekarz Weterynarii w Nowej Soli od dnia 1 grudnia 2006 r.; (Powiatowy Lekarz) [dowód: akta kontroli str. 3-4]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Powiatowy Lekarz prawidłowo wypełniał obowiązki wynikające z uregulowań prawnych normujących zasady nadzoru weterynaryjnego nad funkcjonowaniem wielkoprzemysłowych ferm trzody chlewnej i drobiu oraz ferm zwierząt futerkowych zlokalizowanych na terenie powiatu nowosolskiego.

Przeprowadzone kontrole planowe i doraźne odbywały się zgodnie z obowiązującymi wymogami, a ich wyniki udokumentowano we właściwej formie. Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości skutkowały prawidłowymi działaniami PIW w celu ich usunięcia. W sposób rzetelny wykonywano również polecenia i wytyczne Głównego Lekarza Weterynarii oraz Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii dotyczące działań nadzorczych nad fermami zwierząt.

Do PIW nie wpłynęła żadna skarga na funkcjonowanie ferm zwierząt, a działalność Powiatowego Lekarza nie była przedmiotem skarg kierowanych do Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii.

W ocenie NIK podjęte działania przyczyniły się do poprawy funkcjonowania ferm zwierząt pod względem spełniania wymagań weterynaryjnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zadania realizowane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w odniesieniu do funkcjonowania ferm zwierząt.

Opis stanu faktycznego

Do zadań Powiatowego Inspektoratu Weterynarii kierowanej przez Powiatowego Lekarza Weterynarii należało w szczególności nadzorowanie i koordynowanie działalności w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie zwierząt i wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie oraz zapewnienie nadzoru nad

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

bezpieczeństwem żywności poprzez badanie zwierząt gospodarskich kopytnych, drobiu i zwierząt futerkowych utrzymywanych w warunkach fermowych.

Stan zatrudnienia w PIW w poszczególnych latach objętych kontrolą kształtował się na zbliżonym poziomie i wynosił na koniec 2011 r. i 2012 r. – 11,42 etatów (w tym 6 lekarzy weterynarii), a na koniec 2013 r. – 11,25² (6 lekarzy weterynarii).

[dowód: akta kontroli str. 5-19]

1. W latach 2011-2013 liczba podmiotów nadzorowanych przez Powiatowego Lekarza utrzymujących zwierzęta gospodarskie wynosiła odpowiednio: 832, 825 i 834, w tym hodowców świń: 295, 285 i 281 oraz hodowców drobiu: 43, 42 i 46. Liczba gospodarstw wielkoprzemysłowych³, wynosiła:

- w 2011 r.: 2 ферmy świńskie i 13 ferm drobiu;
- w latach 2012-2013: 2 ферmy świńskie i 14 ferm drobiu.

Ponadto na terenie powiatu nowosolskiego w ww. okresie nieprzerwanie funkcjonowało 5 ferm zwierząt futerkowych (3 hodowców nerek oraz 2 hodowców nerek i lisów).

[dowód: akta kontroli str. 20-27]

Informacje dotyczące liczby przeprowadzonych przez PIW w ww. fermach kontroli dotyczących w szczególności dobrostanu zwierząt, prawidłowości postępowania z paszami oraz ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego, wymogów wzajemnej zgodności w obszarach identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz wykonanych na zlecenie organów zwierzchnich podano poniżej:

- ферmy świńskie – ogółem 53 kontroli⁴, z tego w roku 2011 – 27, w roku 2012 – 16, a w roku 2013 – 10.

W każdej z dwóch wielkoprzemysłowych ferm (100%) przeprowadzano coroczne kontrole.

- ферmy drobiu – ogółem 169 kontroli⁵, z tego w roku 2011 – 58, w roku 2012 – 55, a w roku 2013 – 56.

Odsetek wielkoprzemysłowych ferm objętych kontrolą w poszczególnych latach wynosił w 2011 – 92,3% (kontrole przeprowadzono w 12 z 13 ferm), w 2012 – 64,3% (w 9 z 14 ferm), a w roku 2013 – 85,7% (w 12 z 14 ferm).

- ферmy zwierząt futerkowych – ogółem 41 kontroli⁶, z tego w roku 2011 – 8, w roku 2012 – 16, a w roku 2013 – 17.

W każdej z pięciu ferm (100%) przeprowadzano coroczne kontrole.

[dowód: akta kontroli str. 28-34]

Powiatowy Lekarz wyjaśnił, że nie ma obowiązku corocznego przeprowadzania kontroli we wszystkich wielkoprzemysłowych fermach drobiu, które nie zostały wytypowane w tym okresie oraz nie były objęte nakazami Głównego Lekarza Weterynarii i Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii. LW, a przeprowadzona analiza ryzyka nie wskazywała na potrzebę kontroli.

[dowód: akta kontroli str. 35-36]

2. W badanym okresie, Powiatowy Lekarz realizując zadania w zakresie nadzoru nad wielkoprzemysłowymi fermami świń i drobiu oraz fermami zwierząt futerkowych, postępował zgodnie z ustalonymi przez Głównego Lekarza Weterynarii i Wojewódzkiego Lekarza

² W roku 2013 zrezygnowano z zatrudnienia informatyka – 1/6 etatu.

³ Tj. o obsadzie ponad 2.000 szt. w przypadku świń (tuczników) o wadze ponad 30 kg lub/i 750 macior oraz w przypadku drobiu o obsadzie 40.000 sztuk.

⁴ Z tego 23 planowych oraz 30 doraźnych.

⁵ Z tego 138 planowych oraz 31 doraźnych.

⁶ Z tego 40 planowych oraz 1 doraźna.

Weterynarii kierunkami działań, instrukcjami określającymi sposób postępowania, a także poleceniami dotyczącymi podjęcia określonych czynności. I tak m.in:

2.1. Na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej⁷, Główny Lekarz Weterynarii wydał w dniu 23 sierpnia 2010 r. instrukcję w sprawie postępowania powiatowych lekarzy przy przeprowadzaniu kontroli gospodarstw utrzymujących zwierzęta pod względem dobrostanu oraz raportowania tych kontroli.

Na tej podstawie Powiatowy Lekarz w latach 2011-2013 skontrolował wymagane minimum 5% gospodarstw utrzymujących zwierzęta gospodarskie według ich rodzaju⁸. Z kontroli tych sporządzano roczne raporty wg wzorów stanowiących załączniki do instrukcji, które następnie przekazywano do Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii.

[dowód: akta kontroli str. 20-23]

2.2. W dniu 5.01.2011 r. Główny Lekarz Weterynarii - poprzez lekarzy wojewódzkich - zobowiązał lekarzy powiatowych do składania półrocznych analiz z funkcjonowania wielkoprzemysłowych ferm trzody chlewnej, tj. spełniających warunki załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska, jako całości⁹ (2.000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub utrzymujących 750 stanowisk dla macior).

Powiatowy Lekarz wywiązał się z nałożonego zobowiązania, sporządzając w latach 2011-2013 (na koniec czerwca i grudnia) powyższe analizy wg wzoru stanowiącego załącznik do ww. pisma.

[dowód: akta kontroli str.37-39]

2.3. Powiatowy Lekarz przeprowadzał kontrole terminowo i w zakresie określonym przez Głównego Lekarza Weterynarii lub Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii.

[dowód: akta kontroli str. 37-39, 45, 52, 55, 58-59, 63-81, 86-90]

I tak, na przykład, w związku z podejrzeniem niezgodnego z prawem stosowania produktów leczniczych weterynaryjnych przez fermę drobiu w Lubieszowie Główny Lekarz Weterynarii¹⁰ zobowiązał PIW do przeprowadzenia kontroli fermy oraz poinformowania do dnia 8.04.2011 r. o wynikach kontroli. Realizując powyższe polecenie, w okresie od 4.04.2011 r. do 13.05.2011 r. przeprowadzono na tej fermie ogółem 6 kontroli, o wynikach których poinformowano¹¹ Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii.

[dowód: akta kontroli str. 37-39, 86-90]

W dniu 1.02.2012 Główny Lekarz Weterynarii w związku z otrzymaną od władz weterynaryjnych Republiki Czeskiej informacją o odrzuceniu przesyłki jaj konsumpcyjnych, ze względu na podejrzenie pochodzenia tych jaj od kur utrzymywanych w klatkach niezmodyfikowanych nakazał przeprowadzić postępowanie wyjaśniające w tej sprawie.

W związku z ww. poleceniem w dniu 10.02.2012 r. dokonano kontroli handlowych dokumentów identyfikacyjnych wystawiona przez fermę drobiu w Lubieszowie przy wysyłce jaj. Nie stwierdzono nieprawidłowości (niezgodności). O wynikach kontroli poinformowano Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii.

[dowód: akta kontroli str. 37-39, 89]

3. W okresie objętym kontrolą PIW opracował, stosownie do przepisu art. 19b ust. 1 pkt 1 o Inspekcji Weterynaryjnej, następujące plany kontroli:

⁷ Dz. U. z 2010 r., Nr 112, poz. 744 ze zm.

⁸ W latach 2011-2013 kontrolami objęto odpowiednio 21, 23 i 21 ferm świńskich (od 7,1% - 8,1% liczby ogółem), 21, 9 i 5 ferm drobiu (od 10,9% do 48,8% liczby ogółem), 1, 5, 5 ferm zwierząt futerkowych (od 20% do 100% liczby ogółem).

⁹ Dz. U. Nr 122, poz. 1055.

¹⁰ Pismem z dnia 31 marca 2011 r.

¹¹ Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.: braku bieżącej ewidencji leczenia na fermie, braku wpisów o leczeniu stad antybiotykami, znalezienie na fermie pojemników z antybiotykami, które nie były zawarte w ewidencji leczenia i które nie były właściwie oznaczone.

3.1. W zakresie dobrostanu zwierząt – coroczne plany kontroli zatwierdzane przez Powiatowego Lekarza i przekazywane do Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii, określające w szczególności liczbę planowanych kontroli z podziałem na poszczególne kategorie hodowców zwierząt (bez wskazywania konkretnych podmiotów) oraz planowanym okresem przeprowadzenia kontroli¹².

Zaplanowano następującą liczbę kontroli: w 2011 r. ogółem 44 (w tym: 2 – w wielkoprzemysłowych fermach świń, 3 – w fermach drobiu¹³, 1 – w fermach zwierząt futerkowych); w 2012 r. ogółem 60 (w tym: 15 – w fermach świń¹⁴, 4 – w fermach drobiu, 6 – w fermach zwierząt futerkowych), a w 2013 r. ogółem 61 (w tym: 15 – w fermach świń, 4 – w fermach drobiu, 5 – w fermach zwierząt futerkowych).

Corocznie skontrolowano wymagane minimum 5% gospodarstw utrzymujących zwierzęta gospodarskie według ich rodzaju. I tak w latach 2011-2013 kontrolami objęto odpowiednio:

- 21, 23 i 21 ferm trzody chlewnej (od 7,1% do 8,1% ogółu ferm trzody chlewnej), przy czym wśród skontrolowanych ferm każdorazowo były fermy wielkoprzemysłowe,
- 21, 9 i 5 ferm drobiu (od 10,9% do 48,8% ogółu ferm drobiu), przy czym wśród skontrolowanych ferm odpowiednio 3, 5, 0 stanowiły fermy wielkoprzemysłowe,
- 1, 5, 5 ferm zwierząt futerkowych (od 20% do 100% ogółu ferm zwierząt futerkowych).

[dowód: akta kontroli str. 20-23, 28-34]

Powiatowy Lekarz wyjaśnił, że nieobjęcie w 2013 r. kontrolą w zakresie dobrostanu zwierząt ani jednej wielkoprzemysłowej fermy drobiu wynikało z przeprowadzonej analizy zagrożeń. Ustalono, iż należy skontrolować działalność ferm o niższej ilości utrzymywanego drobiu.

[dowód: akta kontroli str. 35-36]

3.2. W zakresie prawidłowości postępowania z paszami oraz ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego (uppz) – coroczne plany kontroli zatwierdzane przez Powiatowego Lekarza, określające w szczególności liczbę planowanych kontroli z podziałem na poszczególne kategorie podmiotów nadzorowanych (bez wskazywania konkretnych podmiotów) oraz planowanym okresem przeprowadzenia kontroli¹⁵.

Zaplanowano następującą liczbę kontroli: w 2011 r. – 75, w 2012 r. – 67, a w 2013 r. – 65. Liczba corocznie przeprowadzonych kontroli każdorazowo znacząco przekraczała założenia planów, gdyż wynosiła:

- w 2011r. – 113 (w tym: 3 – w wielkoprzemysłowych fermach świń, 17 – w wielkoprzemysłowych fermach drobiu, 7 – w fermach zwierząt futerkowych),
- w 2012r. – 97 (w tym: 3 – w wielkoprzemysłowych fermach świń, 19 – w wielkoprzemysłowych fermach drobiu, 10 – w fermach zwierząt futerkowych),
- w 2013r. – 174 (w tym: 4 – w wielkoprzemysłowych fermach świń, 13 – w wielkoprzemysłowych fermach drobiu, 11 – w fermach zwierząt futerkowych).

[dowód: akta kontroli str. 20-23]

3.3. W zakresie wymogów wzajemnej zgodności w obszarach identyfikacji i rejestracji zwierząt (CC-IRZ) – coroczne harmonogramy kontroli zatwierdzane przez Powiatowego Lekarza i przekazywane do Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii, określające w szczególności liczbę kontrolowanych podmiotów w poszczególnych kwartałach wraz ze wskazaniem kontrolowanego producenta oraz zakresu (obszaru) objętego kontrolą.

¹² W roku 2011 – z podziałem na poszczególne miesiące, w latach 2012-2013 – z podziałem na poszczególne kwartały.

¹³ W planach kontroli na lata 2011-2013 podawano łączną liczbę kontroli ferm drobiu, bez wyszczególniania wielkoprzemysłowych ferm drobiu.

¹⁴ W planach kontroli na lata 2012-2013 podawano łączną liczbę kontroli ferm świń, bez wyszczególniania wielkoprzemysłowych ferm świń.

¹⁵ W roku 2011 – z podziałem na poszczególne miesiące, w latach 2012-2013 – z podziałem na poszczególne kwartały.

Zaplanowano następującą liczbę kontroli: w 2011 r. – 15, w 2012 r. – 4, a w 2013 r. – 25. Liczba corocznie przeprowadzonych kontroli każdorazowo była zgodna z założeniami planu¹⁶.

[dowód: akta kontroli str. 20-23]

3.4. Przy wyborze podmiotów do kontroli w ww. obszarach kierowano się obowiązującymi wytycznymi Głównego Lekarza Weterynarii, przy czym w dokumentacji Powiatowego Lekarza brak było pisemnych analiz dotyczących sposobu wyboru podmiotów do kontroli, w tym udokumentowanych analiz ryzyka wystąpienia nieprawidłowości.

[dowód: akta kontroli str. 20-23]

Powiatowy Lekarz wyjaśnił, że z uwagi na wieloetapowość typowania nie sporządzono stosownej notatki na tę okoliczność. Proces typowania odbywa się 3-stopniowo. W pierwszym etapie analizę przeprowadzają osoby zajmujące się konkretną problematyką biorąc pod uwagę: wyniki kontroli z lat poprzednich, stwierdzone niezgodności, wielkość pogłowia, upadki, zmiany właścicielskie, data ostatniej kontroli. W drugim etapie analizę przeprowadza się w poszczególnych zespołach. W trzecim etapie typowanie gospodarstw przeprowadza się wspólnie, włącznie z Powiatowym Lekarzem (wszystkie zespoły) na zasadzie „burzy mózgów”.

[dowód: akta kontroli str. 35-36]

Wyszczególnione informacje dotyczące wyników kontroli planowych przedstawiono w punkcie 5. niniejszego wystąpienia.

4. W latach 2011-2013 PIW przeprowadził ogółem 170 kontroli doraźnych¹⁷, z tego w 2011r. – 68, w 2012 r. – 61, a w 2013 r. – 41. Kontrole doraźne podejmowano m.in. z następujących przyczyn:

- podejrzenie niezgodnego z prawem stosowania produktów leczniczych weterynaryjnych,
- sygnały dotyczące wprowadzenia do obrotu soli technicznej, jako surowca do produkcji środków spożywczych,
- weryfikacja spełnienia przez podmiot wysyłający trzodę chlewną do Federacji Rosyjskiej wymogów wynikających z memorandumów i świadectw,
- podejrzenie pochodzenia jaj od kur utrzymywanych w klatkach niezmodyfikowanych,
- sygnały o niewłaściwej segregacji jaj konsumpcyjnych oraz niewłaściwego postępowania z powstającymi w trakcie segregacji materiałem kat. 3 (jaja wylewki),
- informacje o stwierdzeniu obecności chloramfenikolu w preparacie enzymatycznym wykorzystywanym do produkcji pasz,
- sygnały o nabyciu przez fermę drobiu w Mariankach znacznych ilości antybiotyków.

[dowód: akta kontroli str. 28-34, 37-39]

Informacje dotyczące wyników kontroli doraźnych przedstawiono w punkcie 2 oraz 5 niniejszego wystąpienia, a informacje dotyczące liczby przeprowadzonych kontroli ogółem (planowych i doraźnych) w punkcie 1. niniejszego wystąpienia.

W latach 2011-2013 kontrole ferm prowadzone były w składach jednoosobowych. Według Powiatowego Lekarza wynikało to z ograniczeń kadrowych, które utrudniały tworzenie wieloosobowych zespołów kontrolnych.

[dowód: akta kontroli str. 105]

5. W latach 2011-2013 w PIW sporządzano protokoły kontroli, zgodnie ze wzorami „List kontrolnych SPIWET” opublikowanymi na stronach internetowych Głównego Lekarza Weterynarii, w których zawarto m.in. opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu

¹⁶ Na lata 2011-2013 zaplanowano i wykonano 3 kontrole w wieloprzemysłowych fermach drobiu.

¹⁷ Kontrole doraźne podjęte zostały poza planem kontroli i zostały przeprowadzone w szczególności na polecenie GLW lub WLW, w zakresie przez nich określonym (art. 19b ust. 2 i 3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej).

faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków, stosownie do postanowień art. 19d ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości skutkowały podjęciem przez Powiatowego Lekarza odpowiednich działań, w szczególności polegających na formułowaniu zaleceń pokontrolnych, wydania decyzji administracyjnych w sprawie nakazów/zakazów, poinformowania organów nadrzędnych, a w przypadku podejrzenia popełnienia czynów karalnych kierowania zawiadomień do organów ścigania. Powiatowy Lekarz sprawdzał również wykonanie wydanych zaleceń/nakazów w szczególności poprzez kontrole sprawdzające bądź uzupełnienie brakujących dokumentów i uzyskanie stosownych wyjaśnień/oświadczeń kontrolowanego. I tak:

[dowód: akta kontroli str. 28-34, 37-104]

5.1. W wyniku kontroli przeprowadzonych w latach 2011-2013 w wielkoprzemysłowych fermach świń (23 planowych i 30 doraźnych), stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości, przy czym każdorazowo podejmowano skuteczne działania w celu ich usunięcia::

1) Kontrola w zakresie stosowania pasz leczniczych przeprowadzona w dniu 23 sierpnia 2012 r. w fermie trzody chlewnej w Niodoradzu wykazała uchybienia w dokumentacji dotyczące braku kart leczenia zwierząt. W zaleceniach pokontrolnych nakazano uzupełnić brakującą dokumentację. Zalecenie to zostało wykonane.

2) Kontrola w zakresie dobrostanu zwierząt przeprowadzona w dniu 30 maja 2011 r. w fermie trzody chlewnej w Borowcu wykazała brak wpisów w ewidencji leczenia zwierząt (brak numeru kojca, chlewni, miejsca leczenia i szczepienia zwierząt). W zaleceniach pokontrolnych nakazano uzupełnić brakujące wpisy. Zalecenie to zostało wykonane.

3) Kontrola w zakresie zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego (uppz) przeprowadzona 3 kwietnia 2012 r. w fermie trzody chlewnej w Borowcu wykazała uchybienia w dokumentacji (m.in. brak rejestru wywozu gnojowicy). Nakazano usunąć stwierdzone uchybienia. W dniu 28 maja 2012 r. kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie zaleceń.

[dowód: akta kontroli str. 28-34, 40-47]

5.2. W wyniku kontroli przeprowadzonych latach 2011-2013 w fermach zwierząt futerkowych (40 planowych i 1 doraźna), stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości, przy czym każdorazowo podejmowano skuteczne działania w celu ich usunięcia. I tak:

1) W wyniku kontroli przeprowadzonych w dniach: 27.10.2011 r., 13.09.2012 r., 5.06.2013 r. na fermie nerek w Niodoradzu¹⁸ stwierdzono w szczególności uchybienia w dokumentacji (brak rejestru sztuk padłych, brak rejestru zagospodarowania odchodów), uchybienia strukturalne (uszkodzenia belek drewnianych w kuchni, podłogi, wyciek w chłodni) oraz niedostateczny monitoring gryzoni. Każdorazowo nakazywano usunięcie stwierdzonych uchybień, po czym przeprowadzono kontrole sprawdzające potwierdzające wykonanie nakazów.

2) W wyniku kontroli przeprowadzonych w dniach: 12.10.2011 r.¹⁹, 11.10.2013 r. na fermie lisów i nerek w Rudnie²⁰ stwierdzono w szczególności brak odzieży jednorazowego użytku, brak mat dezynfekcyjnych, uchybienia w dokumentacji (brak procedury skarmiania i wykorzystania tuszek, brak rozchodu środka dezynfekcyjnego), uchybienia strukturalne (uszkodzenia belek drewnianych w kuchni, brak wydzielonego miejsca na produkty z krwi) oraz niedostateczny monitoring gryzoni. Każdorazowo nakazywano usunięcie stwierdzonych uchybień, po czym przeprowadzono kontrole sprawdzające potwierdzające wykonanie nakazów.

¹⁸ Nr hodowcy – 08049004.

¹⁹ W tym dniu przeprowadzono 2 kontrole – dobrostan, zagospodarowanie uppz.

²⁰ Nr hodowcy – 08049003.

3) W wyniku kontroli przeprowadzonych w dniach: 7.07.2011 r., 28.10.2012 r., 29.10.2013 r. na fermie lisów i nerek w Drogomilu²¹ stwierdzono w szczególności brak badań właścicielskich karmy, uchybienia w dokumentacji (brak podziału surowca na kategorie, nieaktualne procedury zakładowe), uchybienia strukturalne (ściany i podłogi w pomieszczeniu wytwarzania karmy zabrudzone) oraz niedostateczny monitoring gryzoni. Każdorazowo nakazywano usunięcie stwierdzonych uchybień, po czym przeprowadzono kontrole sprawdzające potwierdzające wykonanie nakazów.

4) W wyniku kontroli przeprowadzonych w dniach: 4.11.2011 r., 17.10.2013 r., na fermie nerek w Rudnie²² stwierdzono w szczególności uchybienia w dokumentacji (brak rejestru zwierząt padłych i wywozu odchodów, w procedurze mycia i dezynfekcji nieaktualne środki, nieaktualny nr weterynaryjny w dokumentach handlowych), uchybienia strukturalne (brak wydzielonego miejsca na padłe norki) oraz niedostateczny monitoring gryzoni. Każdorazowo nakazywano usunięcie stwierdzonych uchybień, po czym przeprowadzono kontrole sprawdzające potwierdzające wykonanie nakazów.

5) W wyniku kontroli przeprowadzonych w dniach: 27.10.2011 r., 13.09.2012 r., 17.12.2013 r., na fermie nerek w Niedoradzu²³ stwierdzono w szczególności uchybienia w dokumentacji (brak rejestru zwierząt padłych i wywozu odchodów), uchybienia strukturalne (uszkodzenia w podłodze w kuchni) oraz niedostateczny monitoring gryzoni. Każdorazowo nakazywano usunięcie stwierdzonych uchybień, po czym przeprowadzono kontrole sprawdzające potwierdzające wykonanie nakazów.

[dowód: akta kontroli str. 28-34, 91-104]

5.3. W wyniku kontroli przeprowadzonych latach 2011-2013 w wielkoprzemysłowych fermach drobiu (30 planowych i 139 doraźnych) stwierdzono m.in. następujące, nieprawidłowości, przy czym każdorazowo podejmowano skuteczne działania w celu ich usunięcia. I tak w szczególności:

1) W wyniku kontroli przeprowadzanych w okresie od 11.06.2011 r. do 16.09.2011 r. na wielkoprzemysłowej fermie drobiu w Lubieszowie stwierdzono zakażenie kur salmonellą²⁴. Podjęte przez PIW działania polegały w szczególności na wydaniu decyzji/postanowień dotyczących zakazu sprzedaży jaj, wywożenia jaj, mięsa, zwłok drobiu, paszy, odchodów, przemieszczania zwierząt oraz nakazu poddania stada ubojowi i utylizacji jaj. Hodowca wykonał powyższe nakazy/zakazy, a w wyniku ponownych badań nie stwierdzono salmonelli.

2) W wyniku kontroli przeprowadzonych w okresie od 16.04.2012 r. do 12.06.2012 r. na wielkoprzemysłowej fermie drobiu w Tarnowie Byckim stwierdzono m.in. przetworzone białko pochodzenia zwierzęcego (PAP) w mieszance paszowej. Podjęte przez PIW działania polegały w szczególności na wydaniu decyzji/postanowień dotyczących zatrzymania materiałów paszowych i mieszanek paszowych, oczyszczenia linii paszowej, silosów i karmideł w kurniku, zakazie produkcji paszy w mieszalni, nakazie utylizacji mieszanek paszowej pełnoporcjowej, zabezpieczenie i zakazie wprowadzania do obrotu jaj, zakazie wprowadzania kur do obrotu, nakazie utylizacji jaj, paszy i przekazanie kur do uboju. Kontrole sprawdzające potwierdziły wykonanie ww. nakazów/zakazów.

[dowód: akta kontroli str. 28-34, 48-90]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie²⁵ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

²¹ Nr hodowcy – 08049002.

²² Nr hodowcy – 08049001.

²³ Nr hodowcy – 08049006.

²⁴ Salmonella Enteritidis oraz Salmonella Infantis.

²⁵ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

2. Postępowanie w sprawie skarg i wniosków dotyczących funkcjonowania ferm zwierząt

Opis stanu
faktycznego

W latach 2011-2013 do PIW nie wpłynęły żadne skargi na działalność wielkoprzemysłowych ferm zwierząt w powiecie nowosolskim, ani wnioski o przeprowadzenie kontroli w tym zakresie. Także z informacji udzielonej przez Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii wynika, że organ ten nie otrzymał żadnej skargi na działalność Powiatowego Lekarza w zakresie sprawowania nadzoru nad fermami świń, drobiu lub zwierząt futerkowych.

[dowód: akta kontroli str. 106-108]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Ze względu na brak skarg i wniosków dotyczących funkcjonowania ferm zwierząt oraz skarg na działalność Powiatowego Lekarza, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od dokonania oceny w tym obszarze.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁶ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 5 maja 2014 r.

Kontroler
Mariusz Kniat
doradca prawny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

Dyrektor
Zbysław Dobrowolski

.....
podpis

.....
podpis

²⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.